

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

Sayı : 74044743-252.01-E.124/8728
Konu : Adli İstatistikler

08/02/2018

DAĞITIM YERLERİNE

Toplumsal ve ekonomik konularla ilgili alınacak her türlü karar ve bu bağlamda yapılacak yatırımlarda istatistikî bilgiler büyük önem taşımaktadır. Küreselleşmenin hızla geliştiği günümüzde doğru veriye duyulan ihtiyaç giderek artmakta ve teknolojik gelişmeler karşısında bilgi hızla yayılmaktadır. Bilgi kirliliğinin önüne geçilerek ihtiyaç duyulan güvenilir bilgilerin ortaya çıkarılması bilişim teknolojisinin katkılarıyla istatistik bilimi sayesinde mümkün olmaktadır. İstatistik bilimi belirli bir amaç için verilerin toplanması, sınıflandırılması, çözümlenmesi ve sonuçların yorumlanması esasına dayanmaktadır.

Ülkemizde ve dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ihtiyaç duyulan istatistikî bilgilerin çeşidi ve sayısı günden güne artmaktadır. Adli sistemin mevcut durumu ile yargının iş yükünün tespit edilmesi, davaların seyri, suç ve suçluluk hareketleri ile adli olayların ülke genelindeki dağılımı, yargı sisteminin uluslararası yargı sistemleriyle karşılaştırılması, ihtiyaç duyulan kanun ve yönetmeliklerin hazırlanması ve adalet sisteminin geleceği ile ilgili yapılacak planlamalarda, bir başka ifadeyle adalet politikalarının belirlenmesinde adli istatistikler belirleyici olmaktadır.

İstatistikî çalışmalara önem verildiği ölçüde doğru bilgilere ulaşmak ve doğru politikalar üretmek mümkün olabilecektir. Bunun için de ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşların detaylı istatistikî veri taleplerini karşılamak, veri standardını yükseltmek, günümüze ve geleceğe dönük istatistik alt yapısını oluşturmak, yargılama faaliyetlerinde aksayan hizmetleri tespit etmek, mevcut uygulamaları düzeltmek amacıyla atılacak adımları belirlemek ve yapılması plânlanan yasal değişikliklerin etki analizlerini de sağlıklı bir şekilde yapabilmek amacıyla verilerin sisteme doğru şekilde girilmesi gerekmektedir.

Konunun önemine binaen, Bakanlığımızca Yargı Reformu Stratejisi 3.6'da yer alan "Adalet İstatistiklerine İlişkin Kapasitenin Geliştirilmesi" ve Stratejik Plân 3.3'de yer alan "Adalet İstatistiklerine İlişkin Kapasitenin Güçlendirilmesi" hedefleri kapsamında; yargı alanında yapılan ve yapılacak çalışmalarda ihtiyaç duyulan tüm verilerin toplanmasını ve analiz edilmesini sağlamak amacıyla Adalet İstatistiklerini bilimsel bir bakış açısı ile ele alacak olan "Adli Veri Bankası" oluşturulmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 38/A, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 445, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 31, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 8/a maddeleri ve diğer ilgili mevzuatta UYAP'ın kullanımı, verilerin sisteme aktarılması ve elektronik ortamda verilerin saklanması usul ve esasları belirlenmiştir.

Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdari ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında 29/04/2017 tarihinde yapılan değişiklikle "UYAP kullanıcıları iş listesini günlük olarak kontrol etmek, işlemlerin gereğini yerine getirmek, ihtiyaç duyulan alanlarda veri ve bilgilerin derlenmesi, değerlendirilmesi ile gerekli adli istatistiklerin üretilmesine esas bilgileri güvenilirlik, tutarlılık ve

güncellik ilkelerine uygun olarak UYAP ortamına doğru, eksiksiz ve zamanında girmekle yükümlüdür.” hükmünü amir kılmış ve aynı Yönetmeliğin 8 inci, 96 ncı, 97 nci, 105 inci, 136 ncı ve 164 üncü maddelerinde, bu husus personelin görevleri arasında açıkça sayılmıştır. Bununla birlikte, anılan Yönetmeliğin 256 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında kayıtların düzgün ve sağlıklı bir şekilde tutulmasından yazı işleri müdürü ile görevli personelin birlikte sorumlu olacağı, “Müdürlüklerin denetim ve gözetimi” başlıklı 259 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında da müdürlüklerin, ilgisine göre bölge adliye mahkemesi başkanı, daire başkanları ve Cumhuriyet başsavcısı ve komisyon başkanı ile mahkeme başkanının denetim ve gözetimi altında olacağı ve yine, bu denetim ve gözetim görevini; başkanın, daire başkanlarına; daire başkanı ve mahkeme başkanının görevlendirecekleri üyelerden birine; Cumhuriyet başsavcısının da Cumhuriyet savcılarında birine yaptırabileceği açıkça hükme bağlanmıştır. Yine, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin İdari İşler ile Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Usul ve Esaslarına ilişkin Yönetmeliğin 5 inci, 6 ncı ve 61 inci maddelerinde de benzer düzenlemelere yer verilmiştir.

İcra ve İflâs Kanunu Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinde de 03/02/2017 tarihinde yapılan değişiklik ile doğru ve güvenilir adli istatistikler elde edilebilmesi amacıyla verilerin sisteme doğru, eksiksiz ve zamanında girilmesinden UYAP'a veri girişi yapan personelin sorumlu olacağı, bu verilerin usulüne uygun girilmesini temin için icra müdürünün de gözetim ve denetimle yükümlü olacağı hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, Adalet Bakanlığı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri Kontrolörleri Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinin son fıkrasında 03/02/2017 tarihinde yapılan değişiklik ile söz konusu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan birimler ile denetimli serbestlik müdürlüklerinde çalışan personelin, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemine veya Genel Müdürlükçe belirlenen defter veya belgelere, sorumlu oldukları işlerle ilgili kayıtları doğru, eksiksiz ve zamanında yapıp yapmadıklarının incelenerek tespit edilen hususlara “Denetim Raporu” ile “Tavsiyeler Listesi”nde yer verileceği ayrıca; bu tespitlerin, düzenlenen hâl kâğıdı veya gizli raporlarında dikkate alınacağı, sorumluluğu bulunan personel hakkında adli ve idari işlem yapılması için gerekli işlemlerin başlatılacağı hükme bağlanmıştır.

Bunun yanında; Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin ekinde yer alan “Hal Kağıtlarında” 29/04/2017 yapılan değişiklik ile; veri girişi, kayıt ve işlemlerin UYAP ortamında, doğru, eksiksiz ve zamanında yapılması ile bu konuda gösterilen ilgi ve duyarlılığında denetleme konusu olacağı açıkça belirtilmiştir.

Diğer taraftan; adli istatistiklerin üretilmesine kaynak teşkil eden verilerin doğru, eksiksiz ve zamanında UYAP'a girilmesine yönelik temel uygulama ilkeleri doğrultusunda gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak, belirlenen veya sınıflandırılan hataların niteliğine göre yaşanan sorunlar ve çözüm yollarına ilişkin öneriler geliştirmek amacıyla güçlü bir kurumsal yapıya ihtiyaç duyulmuş ve bu kapsamda 14/06/2017 tarihli Bakan “Olur”u ile “Veri İzleme ve Değerlendirme Kurulu” kurulmuştur. Söz konusu Kurul’un görevleri arasında; verilerin, sisteme doğru, eksiksiz ve zamanında girişinin sağlanmasını temin etmek üzere; ihtiyaçları belirlemek, veri üretim sürecini değerlendirmek, sürecin aksayan yönlerini tespit etmek, veri üretim sürecini iyileştirmeye yönelik kararlar almak, riskli süreçleri belirlemek ve sorunun niteliğine göre eğitim, disiplin ve benzeri tedbirlerin alınmasına ilişkin olarak birimleri harekete geçirmek, koordinasyonu sağlamak, birimlerce hataların giderilmesine yönelik alınan tedbirleri ve hazırlanan raporları değerlendirmek ve bunların uygulamaya geçirilmesini izlemek gibi önemli hususlar yer almaktadır.

Bu kapsamda, adli istatistiklerin doğru, güvenilir ve daha ayrıntılı bir şekilde üretilmesi amacıyla UYAP'a veri girişlerinin, yukarıda belirtilen açıklamalar ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılması gerektirir.

Bu itibarla;

1) Doğru ve güvenilir adlî istatistikler elde edilebilmesi amacıyla, UYAP kullanıcıları tarafından verilerin sisteme doğru, eksiksiz ve zamanında girilmesi,

2) Tüm birimlerde; UYAP'a verilerin doğru, eksiksiz ve zamanında girilip girilmediğine ilişkin gözetim ve denetim yetkisi bulunan görevliler tarafından gerekli hassasiyetin gösterilmesi,

3) Eksik veya hatalı veri girişleri ile verinin zamanında girilmemiş olmasının ilgililer hakkında sorumluluk doğurabileceğinin bilinmesi,

4) Keyfiyetin merkez ve mülhakatınızda görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile UYAP'a veri girişi yapan personele tebliğ edilmesi,

Hususlarında gerekli dikkat ve özenin azami ölçüde gösterilerek uygulamada aksaklıklara yer verilmemesini rica ederim.

Selahaddin MENTEŞ

Hâkim

Bakan a.

Müsteşar

Ek: Dağıtım Listesi (4 sayfa)